

ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЮ ФІСКАЛЬНОЮ СЛУЖБОЮ (ДФС) УКРАЇНИ

О. М. Дубровіна, студентка

Сумський державний університет

У статті розглянуто основні сфери, за якими в Україні здійснюється державний контроль господарської діяльності, охарактеризовано роботу підрозділів аудиту ДФС України, проведено аналіз прав і обов'язків контролюючих органів та суб'єктів господарювання при здійсненні державного контролю господарської діяльності в Україні.

Відповідно до ст. 19 Господарського кодексу України [1] суб'єкти господарювання мають право без обмежень самостійно здійснювати господарську діяльність, що не суперечить діючому законодавству. Держава здійснює контроль і нагляд за господарською діяльністю суб'єктів господарювання у восьми основних сферах (рис. 1).

Органи державної влади і посадові особи, уповноважені здійснювати державний контроль і державний нагляд за господарською діяльністю, їх статус та загальні умови і порядок здійснення контролю і нагляду визначаються діючим законодавством України. Незаконне втручання та перешкоджання господарській діяльності суб'єктів господарювання з боку органів державної влади, їх посадових осіб при здійсненні ними державного контролю та нагляду забороняються. Органи державної влади і посадові особи зобов'язані здійснювати інспектування та перевірки діяльності суб'єктів господарювання неупереджено, об'єктивно і оперативно, дотримуючись вимог законодавства, поважаючи права і законні інтереси суб'єктів господарювання [1].

Зокрема, за даними джерел [3, с. 30-34; 4, с. 26-32] робота підрозділів аудиту ДФС України була спрямована на послаблення адміністративного тиску на сумлінних платників податків та підвищення ефективності контрольних заходів до найбільш ризикових суб'єктів господарювання. За наслідками реформування значно скоротилася кількість контрольних заходів у порівнянні з попередніми роками. Так, наприклад, кількість планових перевірок суб'єктів господарювання підрозділами аудиту ДФС України скоротилась приблизно на 5%, позапланових – приблизно на 24%, а зустрічних звірок – на 55% (рис. 2).

Слід відмітити, що близько 59% позапланових перевірок діяльності суб'єктів господарювання в Україні проводилась з незалежних від ДФС України причин. По-перше,

на звернення самих платників податків, коли розпочато процедуру ліквідації (припинення) юридичної особи, або платник подав заяву про зняття з обліку; по-друге, за рішеннями суду, або за постановами органу, що здійснює оперативно-розшукові дії, слідчого чи прокурора.

Рис. 1 Сфери державного контролю господарської діяльності
(побудовано автором на основі даних [1])

Суб'єкт господарювання має право на одержання інформації про результати інспектування і перевірок його діяльності не пізніше як через тридцять днів після їх закінчення, якщо інше не передбачено законом. Дії та рішення державних органів контролю та нагляду, а також їх посадових осіб, які проводили інспектування і перевірку, можуть бути оскаржені суб'єктом господарювання у встановленому законодавством порядку. Усі суб'єкти господарювання, відокремлені підрозділи юридичних осіб, виділені

на окремий баланс, зобов'язані вести первинний (оперативний) облік результатів своєї роботи, складати та подавати відповідно до вимог закону статистичну інформацію та інші дані, визначені законом, а також вести (крім громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які провадять господарську діяльність і зареєстровані відповідно до закону як підприємці) бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

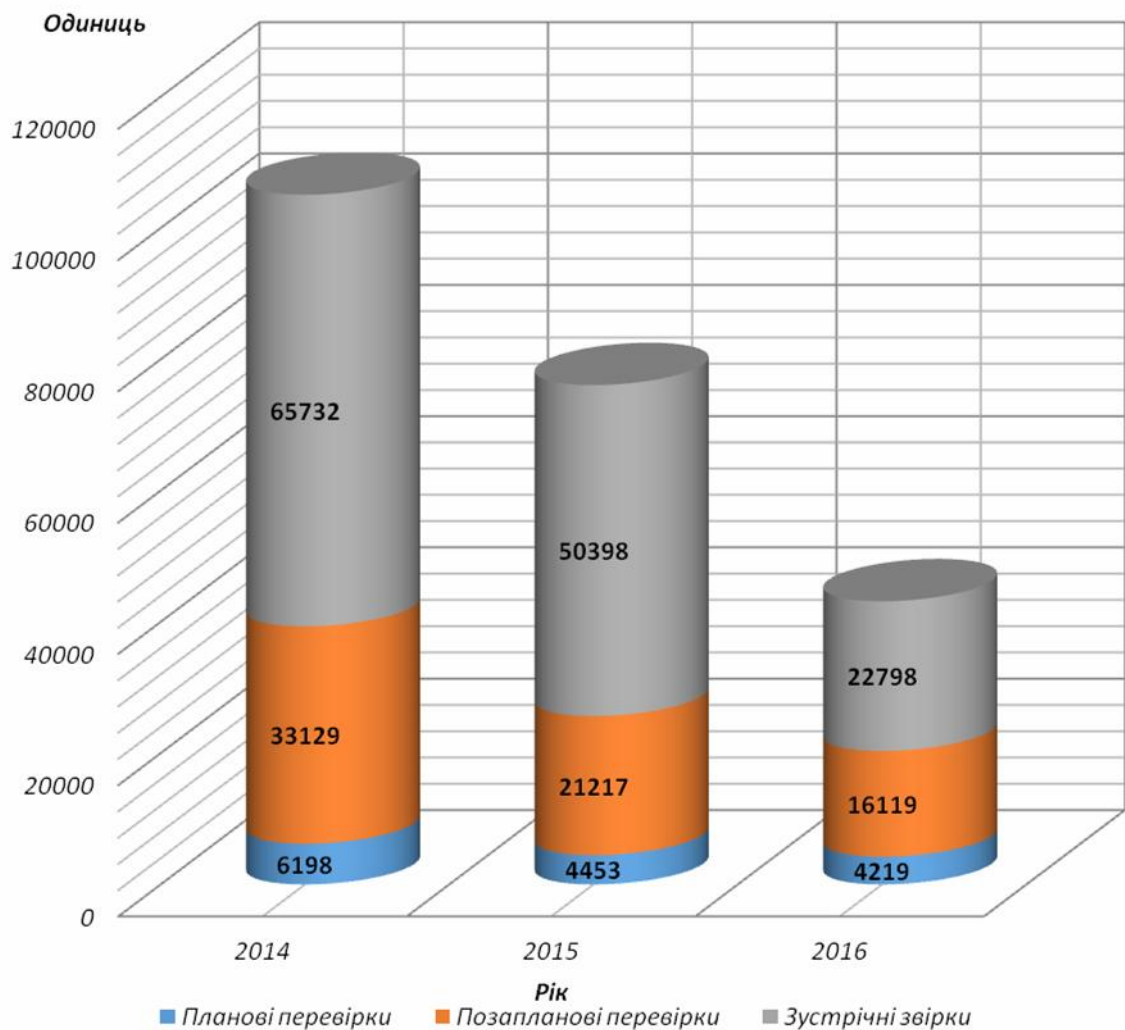

Рис. 2 Кількість перевірок, проведених підрозділами аудиту ДФС України за період з 2014 по 2016 рік (побудовано автором на основі даних [3, 4])

Забороняється вимагати від суб'єктів господарювання, відокремлених підрозділів юридичних осіб, виділених на окремий баланс, подання статистичної інформації та інших даних, не передбачених законом або з порушенням порядку, встановленого законом [1].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] від 16.01.2003 р. № 436-IV (чинний, поточна редакція від 02.08.2017 р.). – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
2. Указ Президента України «Про деякі заходи з дерегулювання підприємницької діяльності» [Електронний ресурс] від 23.07.1998 № 817/98. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/817/98>
3. Звіт про виконання Плану роботи Держаної фіскальної служби України на 2015 рік [Електронний ресурс] / ДФС України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/files/131201.pdf>
4. Звіт про виконання Плану роботи Держаної фіскальної служби України на 2016 рік [Електронний ресурс] / ДФС України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/files/199244.pdf>
5. Грищенко В.Ф. Аналіз впливу використання експортно-імпортного потенціалу на еколого-економічну безпеку регіону / В.Ф.Грищенко, О.Ю.Древаль, І.В.Грищенко // Інноваційна економіка. – 2013. – № 4. – С.142–148.
6. Петрушенко М.М. Управління еколого-економічними конфліктами в контексті теорії оптимальних механізмів розподілу ресурсів / М.М. Петрушенко, Г.М. Шевченко // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – 141(3). – С. 186-192.
7. Шевченко Г. М. Підприємницький менеджмент у контексті організаційного розвитку / Г.М. Шевченко // Вісник СумДУ. Серія Економіка. – 2010. – №2. – С. 63-72.
8. Gryshchenko, V. F., Dreval, O. Y., & Gryshchenko, I. V. (2015). REGIONAL EXPORT-IMPORT POTENTIAL USE MANAGEMENT WITHIN THE SYSTEM OF ECOLOGICAL AND ECONOMIC SECURITY. *Aktual'ni Problemy Ekonomiky=Actual Problems in Economics*, (170), 226.
9. Gryshchenko, V.F. Economics of Business [Текст]: notes for the students of speciality 03060101 "Management and administration" of full-time education / V.F. Gryshchenko, I.V. Gryshchenko. - Sumy: Sumy State University, 2015. - 108 p.
10. Shevchenko, H., Pakhomov, V., & Petrushenko, M. (2016). Economic and legal issues of rural and recreational land use in Ukraine. *Економічний часопис-XXI*, 156(1-2), 54-58.

Матеріали надійшли 29 серпня 2017 р.